

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2016/908,**annettu 26 päivänä helmikuuta 2016,****Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täydentämisestä antamalla teknisiä sääntelystandardeja hyväksytyin markkinakäytännön vahvistamista koskevista perusteista, menettelystä ja vaatimuksista sekä sen säilyttämistä, lopettamista tai hyväksymisehtojen muuttamista koskevista vaatimuksista****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta 16 päivänä huhtikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 13 artiklan 7 kohdan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhteisten perusteiden, menettelyjen ja vaatimusten määrittelyllä pitäisi edistää yhdenmukaisten järjestelyjen kehittämistä hyväksytyjen markkinakäytäntöjen alalla, parantaa selkeyttä oikeusjärjestelmässä, jonka nojalla nämä käytännöt sallitaan, sekä edistää oikeudenmukaista ja tehokasta toimintaa markkinaosapuolten parissa. Sillä pitäisi myös lujittaa markkinoiden moitteetonta toimintaa ja eheyttä.
- (2) Sen varmistamiseksi, että hyväksytyillä markkinakäytännöillä ei estetä rahoitusmarkkinoiden innovointia eikä jatkuvaa dynaamista kehitystä, toimivaltaisten viranomaisten ei pitäisi automaattisesti olettaa, että uudet tai syntymässä olevat markkinasuuntaukset, joista voi syntyä uudenlaisia markkinakäytäntöjä, eivät ole hyväksyttäviä. Toimivaltaisten viranomaisten pitäisi pikemminkin arvioida, täyttävätkö nämä markkinakäytännöt tässä asetuksessa ja asetuksessa (EU) N:o 596/2014 säädetyt perusteet.
- (3) Hyväksytyjä markkinakäytäntöjä olisi toteutettava tavalla, jolla varmistetaan markkinoiden eheys ja sijoittajansuoja luomatta muihin markkinaosapuoliin ja muihin alaan liittyviin markkinoihin kohdistuvia riskejä. Tämän vuoksi olisi otettava asianmukaisesti huomioon sellaisiin markkinakäytäntöihin liittyvä läpinäkyvyys ja ehdot, joita ehdotetaan nimettäväksi hyväksyttäväksi markkinakäytännöiksi. Kun toimivaltaiset viranomaiset arvioivat hyväksyttäväksi markkinakäytännöiksi ehdotettujen markkinakäytäntöjen läpinäkyvyyden tasoa sekä kansalaisten että toimivaltaisten viranomaisten kannalta, niiden olisi otettava huomioon mahdollisten hyväksyttävien markkinakäytäntöjen soveltamisen eri vaiheet. Tämän vuoksi on aiheellista säätää myös erityisistä läpinäkyvyyttä koskevista vaatimuksista näissä vaiheissa, eli ennen kuin markkinaosapuolet soveltavat hyväksyttävää markkinakäytäntöä, sen soveltamisen aikana ja siinä vaiheessa, kun markkinaosapuolet lopettavat markkinakäytännön soveltamisen.
- (4) Markkinakäytännöt, jotka toimivaltaiset viranomaiset voivat vahvistaa hyväksytyiksi markkinakäytännöiksi, voivat olla tyyppiltään ja luonteeltaan erilaisia. Vahvistaessaan markkinakäytäntöä hyväksyttäväksi markkinakäytännöksi toimivaltaisen viranomaisen olisi arvioitava, miten tiheästi kaikilta käytäntöä soveltavilta henkilöiltä vaaditaan tietojen ilmoittamista, jotta varmistetaan, että ilmoitustiheys on soveltuva ja asianmukainen kyseisen markkinakäytännön osalta. Tietojen ilmoitustiheydessä olisi tasapainotettava yhtäältä tarve tiedottaa kansalaisille ja toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja käynnissä olevasta seurannasta ja toisaalta rasite, joka tietojen määräaikaisesta ilmoittamisesta aiheutuu hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltaville. Lisäksi arvioidessaan markkinakäytäntöä, jota voidaan soveltaa kauppapaikan ulkopuolella, toimivaltaisten viranomaisten olisi tarkasteltava, täyttyykö vaatimus merkittävästä läpinäkyvyydestä markkinoiden kannalta.
- (5) Toimivaltaisten viranomaisten, jotka ovat hyväksyneet markkinakäytännön, olisi varmistettava, että sitä seurataan asianmukaisesti noudattaen tarpeellista huolellisuutta. Sen vuoksi olisi edellytettävä, että markkinakäytäntöä soveltavat henkilöt pitävät asianmukaisesti kirjaa kaikista toteutetuista liiketoimista ja toimeksiannoista, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat täyttää valvontatehtävänsä ja toteuttaa asetuksessa (EU) N:o 596/2014 säädetyt täytäntöönpanon valvontaa koskevat toimet. On myös ratkaisevan tärkeää, että niiden markkinakäytännön soveltamiseen liittyvä toiminta voidaan erottaa muusta kaupankäyntitoiminnasta, jota ne harjoittavat omaan lukuunsa tai asiakkaan lukuun. Tämä voidaan toteuttaa pitämällä yllä erillistä kirjanpitoa.

⁽¹⁾ EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1.

- (6) Hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltavan yhteisön asema on tekijä, joka on erityisesti otettava huomioon, etenkin jos yhteisö toimii sellaisen toisen henkilön puolesta tai lukuun, joka saa markkinakäytännöstä välitöntä etua. Toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava, onko valvotun henkilön asema merkityksellistä harkittavana olevan tietyn markkinakäytännön hyväksymisen kannalta.
- (7) Arvioidessaan hyväksyttäväksi markkinakäytännöksi ehdotettujen markkinakäytäntöjen vaikutusta markkinoiden likviditeettiin ja tehokkuuteen toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon markkinakäytäntöjen tavoite, esimerkiksi se, onko niiden tavoitteena tietyissä olosuhteissa edistää tavanomaista kaupankäyntiä epälikvideillä rahoitusvälineillä, välttää hintojen saneleminen ("abusive squeeze"), antaa hintatarjouksia, kun riskinä on, ettei kaupalle ole vastapuolta, tai helpottaa asianmukaista toimintaa, kun jollakin osapuolella on määräävä asema. Hintojen osalta tällaisilla tavoitteilla voidaan myös pyrkiä minimoimaan hintojen vaihtelut, jotka johtuvat kohtuuttomista hintaeroista ja rahoitusvälineen rajoitetusta tarjonnasta ja kysynnästä, vaarantamatta markkinoiden kehityssuuntaa, huolehtimaan hintojen läpinäkyvyydestä tai helpottamaan hintojen tasapuolista vertailua markkinoilla, joilla suurin osa kaupasta käydään kauppapaikan ulkopuolella.
- (8) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on toimittanut komissiolle.
- (9) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010⁽¹⁾ 37 artiklan mukaisesti perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä.
- (10) Rahoitusmarkkinoiden sujuvan toiminnan varmistamiseksi on tarpeen, että tämä asetus tulee voimaan kiireellisesti ja että tässä asetuksessa annettuja säännöksiä sovelletaan samasta päivästä lähtien kuin asetuksessa (EU) N:o 596/2014 annettuja säännöksiä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa 'valvotulla henkilöllä' tarkoitetaan jotakin seuraavista:

- a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU⁽²⁾ mukaisesti toimiluvan saaneet sijoituspalveluyritykset;
- b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU⁽³⁾ mukaisesti toimiluvan saaneet luottolaitokset;
- c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012⁽⁴⁾ 2 artiklan 8 kohdassa määritellyt finanssialalla toimivat vastapuolet;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppapareidestista (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

- d) kaikki henkilöt, joiden on saatava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011⁽¹⁾ määritellyiltä "toimivaltaisilta rahoitusvalvontaviranomaisilta" tai "kansallisilta sääntelyviranomaisilta" hyväksyntä tai joihin nämä viranomaiset kohdistavat toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia ja valvontaa;
- e) kaikki henkilöt, joiden on saatava hyödykkeiden spot- tai johdannaismarkkinoista vastaavien toimivaltaisten viranomaisten, sääntelijöiden tai virastojen hyväksyntä tai joihin nämä tahot kohdistavat toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia ja valvontaa;
- f) toiminnanharjoittajat, joilla on kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽²⁾ nojalla noudattamista koskevia velvoitteita.

II LUKU

HYVÄKSYTYT MARKKINAKÄYTÄNNÖT

1 JAKSO

Hyväksytyt markkinakäytännön vahvistaminen

2 artikla

Yleiset vaatimukset

1. Ennen markkinakäytännön vahvistamista hyväksytyksi markkinakäytännöksi toimivaltaisten viranomaisten on:
- a) arvioitava markkinakäytäntöä ottaen huomioon kukin asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdassa esitetty ja tämän luvun 2 jaksossa tarkennettu peruste;
- b) kuultava tarpeen mukaan asiaan liittyviä tahoja, mukaan luettuna vähintään liikkeeseenlaskijoiden, sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten, sijoittajien, päästöoikeuksien markkinoilla toimivien markkinaosapuolten, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä toimivien markkinoiden ylläpitäjien ja säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjien edustajat, ja muita viranomaisia siitä, onko markkinakäytäntö asianmukaista vahvistaa hyväksytyksi markkinakäytännöksi.
2. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka aikovat vahvistaa markkinakäytännön hyväksyttäväksi markkinakäytännöksi, on ilmoitettava EAMV:lle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tästä aiheesta 3 jaksossa säädetyn menettelyn mukaisesti ja käyttäen liitteessä esitettyä mallia.
3. Jos toimivaltaiset viranomaiset vahvistavat markkinakäytännön hyväksytyksi markkinakäytännöksi asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan ja tämän asetuksen mukaisesti, niiden on ilmoitettava julkisesti verkkosivustollaan päätös markkinakäytännön vahvistamisesta hyväksytyksi markkinakäytännöksi sekä kuvaus kyseisestä hyväksytystä markkinakäytännöstä liitteessä esitetyn mallin mukaisesti, mukaan luettuna seuraavat tiedot:
- a) kuvaus niiden henkilöiden tyypistä, jotka voivat soveltaa hyväksyttyä markkinakäytäntöä;
- b) kuvaus niiden henkilöiden tai henkilöryhmien tyypistä, jotka voivat saada etua hyväksytyt markkinakäytännön soveltamisesta joko suoraan soveltamalla sitä tai nimittämällä toisen henkilön soveltamaan hyväksyttyä markkinakäytäntöä, jäljempänä 'edunsaaja';
- c) kuvaus sen rahoitusvälineen tyypistä, johon hyväksytty markkinakäytäntö liittyy;
- d) ilmoitus siitä, voidaanko hyväksyttyä markkinakäytäntöä soveltaa tietyn ajanjakson ajan, ja kuvaus tilanteista tai edellytyksistä, jotka johtavat käytännön tilapäiseen keskeyttämiseen, lykkäämiseen tai lopettamiseen.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden on oltava vastuussa kaikista hyväksytyyn markkinakäytäntöön liittyvistä kaupankäyntipäätöksistä, mukaan luettuna toimeksiannon tekeminen, toimeksiannon peruuttaminen tai muuttaminen ja liiketoimen toteuttaminen, tai kaupankäynnin toteuttamisesta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

2 JAKSO

Täsmennetyt perusteet, jotka on otettava huomioon hyväksytyjä markkinakäytäntöjä vahvistettaessa

3 artikla

Läpinäkyvyys

1. Määrittäessään, voidaanko markkinakäytäntö vahvistaa hyväksytyksi markkinakäytännöksi ja täyttääkö se asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitetyn perusteen, toimivaltaisten viranomaisten on tutkittava, varmistetaanko markkinakäytännössä, että seuraavat tiedot julkistetaan:

a) ennen kuin markkinakäytäntöä sovelletaan hyväksyttynä markkinakäytäntönä:

- i) käytännön edunsaajien ja sitä soveltavien henkilöiden henkilöllisyydet ja näiden keskuudesta sen henkilön henkilöllisyys, joka vastaa tämän kohdan b ja c alakohdan mukaisten läpinäkyvyyttä koskevien vaatimusten noudattamisesta;
- ii) niiden rahoitusvälineiden yksilöiminen, joiden osalta hyväksytyä markkinakäytäntöä sovelletaan;
- iii) ajanjakso, jonka aikana hyväksytyä markkinakäytäntöä sovelletaan, ja tilanteet tai edellytykset, jotka johtavat sen soveltamisen tilapäiseen keskeyttämiseen, lykkäämiseen tai lopettamiseen;
- iv) niiden kauppapaikkojen yksilöiminen, joilla hyväksytyä markkinakäytäntöä sovelletaan, ja tapauksen mukaan ilmoitus siitä, onko liiketoimia mahdollista toteuttaa kauppapaikan ulkopuolella;
- v) tapauksen mukaan viittaus käteisvarojen ja rahoitusvälineiden enimmäismääriin, jotka on osoitettu hyväksytyyn markkinakäytännön soveltamiseen;

b) kun markkinakäytäntöä sovelletaan hyväksyttynä markkinakäytäntönä:

- i) määrääjain yksityiskohtaiset tiedot hyväksytyyn markkinakäytännön soveltamiseen liittyvästä kaupankäyntitoiminnasta, esimerkiksi toteutettujen liiketoimien lukumäärä, kaupankäynnin kohteena olevat määrät, liiketoimien keskimääräinen suuruus ja keskimääräiset noteeratut hintaerot sekä toteutettujen liiketoimien hinnat;
- ii) mahdolliset muutokset hyväksytystä markkinakäytännöstä aiemmin julkistettuihin tietoihin, kuten käytettävissä oleviin resursseihin käteisvarojen ja rahoitusvälineiden osalta liittyvät mahdolliset muutokset, hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltavien henkilöiden henkilöllisyyden muutokset ja mahdolliset muutokset käteisvarojen tai rahoitusvälineiden jakamisessa edunsaajan ja hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltavan henkilön tileille;

c) kun markkinakäytäntöä ei enää sovelleta hyväksyttynä markkinakäytäntönä sitä soveltaneen henkilön, edunsaajan tai näiden molempien aloitteesta:

- i) se tosiseikka, että hyväksytyyn markkinakäytännön soveltaminen on loppunut;
- ii) kuvaus siitä, miten hyväksytyä markkinakäytäntöä on sovellettu;
- iii) syyt hyväksytyyn markkinakäytännön soveltamisen lopettamiseen.

Jos b alakohdan i alakohtaa sovellettaessa yhden kaupankäyntipäivän aikana toteutetaan useita liiketoimia, tiettyjen tietoryhmien osalta voidaan hyväksyä päiväkohtaiset aggregoidut tiedot.

2. Määrittäessään, voidaanko markkinakäytäntö vahvistaa hyväksytyksi markkinakäytännöksi ja täyttääkö se asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitetyn perusteen, toimivaltaisten viranomaisten on tutkittava, varmistetaanko markkinakäytännössä, että niille ilmoitetaan seuraavat tiedot:

- a) ennen markkinakäytännön soveltamista hyväksyttynä markkinakäytäntönä: järjestelyt tai sopimukset yksilöityjen edunsaajien ja niiden henkilöiden välillä, jotka soveltavat markkinakäytäntöä kunhan se on vahvistettu hyväksytyksi markkinakäytännöksi, jos tällaisia järjestelyjä tai sopimuksia tarvitaan sen soveltamista varten;
- b) kun markkinakäytäntöä sovelletaan hyväksyttynä markkinakäytäntönä: määrääjain toimivaltaiselle viranomaiselle toimitettava raportti, jossa annetaan yksityiskohtaisia tietoja suoritetuista liiketoimista sekä edunsaajan ja hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltavien henkilöiden välisen mahdollisen järjestelyn tai sopimuksen toiminnasta.

4 artikla

Markkinavoimien toiminnan turvaaminen sekä kysynnän ja tarjonnan vuorovaikutus

1. Määrittäessään, täyttääkö hyväksytyksi markkinakäytännöksi ehdotettu markkinakäytäntö asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan b alakohdassa esitetyn perusteen, toimivaltaisten viranomaisten on tutkittava, rajoitetaanko markkinakäytännössä muiden markkinaosapuolten mahdollisuutta reagoida liiketoimiin. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava myös huomioon vähintään seuraavat perusteet, jotka liittyvät niiden henkilöiden tyyppiin, jotka soveltavat markkinakäytäntöä, kun se on vahvistettu hyväksytyksi markkinakäytännöksi:

- a) ovatko kyseessä valvotut henkilöt;
- b) ovatko kyseessä sellaisen kauppapaikan jäsenet, jossa hyväksyttyä markkinakäytäntöä sovelletaan;
- c) pitävätkö ne kirjaa sovellettavaan markkinakäytäntöön liittyvistä toimeksiannoista ja liiketoimista tavalla, joka mahdollistaa niiden helpon erottamisen muusta kaupankäyntitoiminnasta, esimerkiksi pitämällä erillistä kirjanpitoa hyväksytyyn markkinakäytännön soveltamisesta etenkin sen osoittamiseksi, että merkityt toimeksiannot kirjataan erikseen ja yksittäin aggregoimatta useilta asiakkailta saatuja toimeksiantoja;
- d) onko niillä käytössä erityiset sisäiset menettelyt, jotka mahdollistavat:
 - i) markkinakäytäntöön liittyvien toimien välittömän tunnistamisen;
 - ii) asiaan liittyvien toimeksiantojen ja liiketoimintatietojen välittömän saatavuuden toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä;
- e) onko niillä tarvittavat vaatimustenmukaisuus- ja auditointiresurssit, jotta hyväksyttyä markkinakäytäntöä koskevien edellytysten noudattamista pystytään seuraamaan ja se pystytään varmistamaan koko ajan;
- f) säilyttävätkö ne c alakohdassa tarkoitetun kirjanpidon vähintään viiden vuoden ajan.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on tarkasteltava, missä määrin markkinakäytännössä vahvistetaan ennalta luettelo kaupankäyntiehdoista sen soveltamiseksi hyväksyttynä markkinakäytäntönä, mukaan luettuna hinta- ja määrälimiitit ja positiolimiitit.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava, missä määrin markkinakäytäntö ja sen soveltamista koskeva järjestely tai sopimus:

- a) mahdollistaa hyväksyttyä markkinakäytäntöä soveltavan henkilön toimimisen riippumattomasti edunsaajasta ilman edunsaajan antamia ohjeita tai tietoja tai harjoittamaa vaikutusta sen tavan osalta, jolla kauppa on hoidettava;
- b) mahdollistaa eturistiriitojen välttämisen edunsaajan ja hyväksyttyä markkinakäytäntöä soveltavan henkilön asiakkaiden välillä.

5 artikla

Vaikutus markkinoiden likviditeettiin ja tehokkuuteen

Määrittäessään, täyttääkö hyväksytyksi markkinakäytännöksi ehdotettu markkinakäytäntö asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan c alakohdassa esitetyn perusteen, toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava markkinakäytännön vaikutus ainakin seuraaviin seikkoihin:

- a) kaupankäynnin kohteena olevat määrät;
- b) toimeksiantojen lukumäärä tarjouskirjassa (toimeksiantojen taso);
- c) liiketoimien toteuttamisnopeus;
- d) yhden kaupankäyntipäivän määrän mukaan painotettu keskimääräinen kurssi, päivittäinen päätöshinta;

- e) osto- ja myyntitarjousten ero, hintojen vaihtelu ja epävakaus;
- f) noteerausten tai liiketoimien säännönmukaisuus.

6 artikla

Vaikutus markkinoiden moitteettomaan toimintaan

1. Määrittäessään, täyttääkö hyväksytyksi markkinakäytännöksi ehdotettu markkinakäytäntö asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan d alakohdassa esitetyn perusteen, toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon seuraavat seikat:

- a) onko mahdollista, että markkinakäytäntö vaikuttaisi hinnanmuodostukseen kauppapaikalla;
- b) missä määrin markkinakäytäntö helpottaisi tarjouskirjaan kirjattujen hintojen ja toimeksiantojen arviointia, ja rikkoisivatko sen hyväksyttävänä markkinakäytäntönä soveltamista varten toteutettavat liiketoimet tai merkittävät toimeksiannot kyseisen kauppapaikan kaupankäyntisääntöjä;
- c) tapa, jolla 3 artiklassa tarkoitettut tiedot ilmoitetaan julkisesti, mukaan luettuna silloin, kun ne ilmoitetaan kaupankäyntijärjestelmän verkkosivustolla ja tapauksen mukaan julkaistaan samanaikaisesti edunsaajien verkkosivustoilla;
- d) missä määrin markkinakäytännössä vahvistetaan ennalta luettelo tilanteista tai ehdoista, joissa sen soveltaminen hyväksyttynä markkinakäytäntönä keskeytetään tilapäisesti tai sitä rajoitetaan, muun muassa erityisten kaupankäyntikausien tai -vaiheiden ajaksi, kuten huutokauppavaiheet, yritysostot, pörssilistautuminen, pääoman korotukset ja liikkeeseenlasku jälkimarkkinoilla.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa sovellettaessa huomioon on otettava myös markkinakäytäntö, jossa markkinatoimija tai sijoituspalveluyritys taikka monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä toimiva markkinoiden ylläpitäjä seuraa liiketoimia ja toimeksiantoja reaaliaikaisesti.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava, missä määrin markkinakäytäntö mahdollistaa seuraavat:

- a) sen soveltamiseen liittyvien toimeksiantojen toimittaminen ja toteuttaminen pörssipäivän huutokaupan avaus- tai päätösvaiheiden aikana;
- b) sen soveltamiseen liittyvien toimeksiantojen merkitseminen tai liiketoimien toteuttaminen kausina, joina suoritetaan vakautustoimia ja takaisinostotoimia.

7 artikla

Riskit alaan liittyvien markkinoiden eheyden kannalta

Määrittäessään, täyttääkö hyväksytyksi markkinakäytännöksi ehdotettu markkinakäytäntö asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan e alakohdassa esitetyt perusteet, toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon seuraavat seikat:

- a) ilmoitetaanko markkinakäytännön soveltamiseen liittyvät liiketoimet säännöllisesti toimivaltaisille viranomaisille, kun se on vahvistettu hyväksytyksi markkinakäytännöksi;
- b) ovatko hyväksytyyn markkinakäytännön soveltamiseen osoitetut resurssit (käteisvarat tai rahoitusvälineet) oikeasuhteisia hyväksytyyn markkinakäytännön tavoitteisiin nähden;
- c) mikä on hyväksytyyn markkinakäytännön soveltamisen yhteydessä tarjottujen palvelujen korvausten luonne ja taso ja onko korvaukseksi vahvistettu kiinteä määrä; jos ehdotetaan vaihtelevaa korvausta, se ei saa johtaa käyttäytymiseen, joka saattaa olla markkinoiden eheyden vastaista tai haitata niiden moitteetonta toimintaa, ja toimivaltaisen viranomaisen on voitava arvioida se;
- d) takaako hyväksytty markkinakäytäntö soveltavien henkilöiden tyyppi, että hyväksytyyn markkinakäytännön soveltamiseen osoitetut varat erotetaan asianmukaisesti kyseisen henkilön mahdollisten asiakkaiden varoista tai sen omista varoista (jos tämä koskee tarkasteltavana olevia markkinoita);

- e) onko edunsaajien ja hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltavien henkilöiden tehtävät tai tapauksen mukaan niiden jakamat tehtävät määritelty selvästi;
- f) onko hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltavien henkilöiden tyypillä käytössä organisaatorakenne ja asianmukaiset sisäiset järjestelyt, joilla varmistetaan, että hyväksyttävään markkinakäytäntöön liittyvät kaupankäyntipäätökset säilyvät luottamuksellisina kyseisen henkilön muihin yksiköihin nähden ja ovat riippumattomia asiakkailta saatuihin kaupankäyntitoimeksiantoihin, sijoitusten hoitoon ja sen omaan lukuun annettuihin toimeksiantoihin nähden;
- g) onko edunsaajan ja hyväksytyä markkinakäytäntöä soveltavan henkilön välillä käytössä asianmukainen raportointimenettely, jotta voidaan vaihtaa tarvittavia tietoja kummankin oikeudellisten tai sopimusvelvoitteiden noudattamiseksi tapauksen mukaan.

8 artikla

Markkinakäytäntöä koskeva tutkimus

Määrittäessään, täyttääkö hyväksytyksi markkinakäytännöksi ehdotettu markkinakäytäntö asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan f alakohdassa esitetyn perusteen, toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti otettava huomioon valvomillaan markkinoilla tehtyjen mahdollisten tutkimusten tulokset, joissa saatetaan asettaa vahvistettava hyväksyttävä markkinakäytäntö kyseenalaiseksi.

9 artikla

Markkinoiden rakenteelliset ominaisuudet

Ottaessaan huomioon asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti yksityissijoittajien toimintaa kyseisillä markkinoilla toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava vähintään seuraavat:

- a) vaikutus, joka markkinakäytännöllä saattaa olla yksityissijoittajien etuihin, jos markkinakäytäntö koskee rahoitusvälineitä, joilla käydään kauppaa markkinoilla, joilla yksityissijoittajat toimivat;
- b) lisääkö markkinakäytäntö yksityissijoittajien todennäköisyyttä löytää vastapuolia, kun kohteena ovat alhaisen likviditeetin rahoitusvälineet, lisäämättä niille aiheutuvaa riskiä.

3 JAKSO

Menettelyt

10 artikla

Ilmoitus aikomuksesta vahvistaa hyväksytyä markkinakäytäntöä

1. Toimivaltaisten viranomaisten on asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitettava postitse tai sähköpostitse aikomuksestaan vahvistaa hyväksytyä markkinakäytäntöä samanaikaisesti EAMV:lle ja muille toimivaltaisille viranomaisille käyttämällä yhteyspisteiden ennalta määriteltyä luetteloa, jonka toimivaltaiset viranomaiset ja EAMV laativat ja jota ne ylläpitävät säännöllisesti.
2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettun ilmoituksen on sisällettävä seuraavat seikat:
 - a) ilmoitus aikomuksesta vahvistaa hyväksytyä markkinakäytäntöä, mukaan luettuna odotettu vahvistamispäivä;
 - b) ilmoituksen tekvän toimivaltaisen viranomaisen tunnistetiedot ja yhteyshenkilöiden yhteystiedot (nimi, työpaikan puhelinnumero ja sähköpostiosoite, ammattinimike);
 - c) yksityiskohtainen kuvaus markkinakäytännöstä, mukaan luettuna seuraavat:
 - i) niiden rahoitusvälineiden ja kauppapaikkojen tyypin yksilöinti, joilla hyväksytyä markkinakäytäntöä sovelletaan;
 - ii) niiden henkilöiden tyypit, jotka voivat soveltaa hyväksytyä markkinakäytäntöä;

- iii) edunsaajien tyyppi;
 - iv) ilmoitus siitä, voidaanko markkinakäytäntöä soveltaa tietyn ajanjakson ajan, ja kuvaus tilanteista tai edellytyksistä, jotka johtavat käytännön tilapäiseen keskeyttämiseen, lykkäämiseen tai lopettamiseen;
- d) syyt, joiden vuoksi käytännöstä voisi aiheutua asetuksen (EU) N:o 596/2014 12 artiklassa tarkoitettu markkinoiden manipulointi;
- e) yksityiskohtaiset tiedot asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehdystä arvioinnista.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen on sisällytettävä ehdotetun markkinakäytännön arviointia varten tarkoitettu taulukko, jonka malli esitetään liitteessä.

11 artikla

EAMV:n lausunto

1. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta saatuaan ja ennen kyseisessä kohdassa edellytetyn lausunnon antamista EAMV panee vireille omasta aloitteestaan tai jonkin toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä prosessin toimittaakseen ilmoituksen tehneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoitettua markkinakäytäntöä koskevia mahdollisia alustavia huomautuksia, kysymyksiä, eriäviä kantoja tai selvennyspyyntöjä. Ilmoituksen tehnyt toimivaltainen viranomainen voi toimittaa ilmoitetusta markkinakäytännöstä lisäselvennyksiä EAMV:lle.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitettua prosessin aikana tehdään perustavanlaatuisia tai merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat ilmoitetun markkinakäytännön tai ilmoituksen tehneen toimivaltaisen viranomaisen suorittaman arvioinnin perusolemukseen tai sisältöön, ilmoitettua käytäntöä koskeva EAMV:n lausunnonantamisprosessi keskeytyy. Tapauksen mukaan toimivaltainen viranomainen panee asetuksen (EU) N:o 596/2015 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti vireille uuden prosessin muutetun käytännön vahvistamiseksi hyväksytyksi markkinakäytännöksi.

4 JAKSO

Hyväksytyjen markkinakäytäntöjen säilyttäminen, muuttaminen ja lopettaminen

12 artikla

Vahvistetun hyväksytyyn markkinakäytännön tarkistus

1. Hyväksytyyn markkinakäytännön vahvistaneiden toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava säännöllisesti ja vähintään kahden vuoden välein, täyttyvätkö asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdassa ja tämän luvun 2 jaksossa esitetyt edellytykset hyväksytyyn markkinakäytännön vahvistamiselle edelleen.
2. Sen estämättä, mitä asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 8 kohdassa säädetään säännöllisestä tarkastelusta, 1 kohdassa tarkoitettu arviointiprosessi käynnistetään myös,
- a) jos on määrätty vahvistettuun hyväksytyyn markkinakäytäntöön liittyvä seuraamus;
 - b) jos kyseisen asetuksen 13 artiklan 8 kohdassa tarkoitettua markkinaolosuhteiden merkittävää muutoksen vuoksi vahvistetun käytännön hyväksymistä koskevista ehdoista yksi tai useampi ei enää täyty;
 - c) jos toimivaltaisella viranomaisella on syytä epäillä, että hyväksytyyn markkinakäytännön edunsaajat tai sitä soveltavat henkilöt toteuttavat tai ovat toteuttaneet asetuksen (EU) N:o 596/2014 vastaisia toimia.
3. Jos arvioinnissa paljastuu, että vahvistettu hyväksyty markkinakäytäntö ei enää täytä 2 jaksossa säädettyssä toimivaltaisten viranomaisten alkuperäisessä arvioinnissa esitettyjä edellytyksiä, toimivaltaisten viranomaisten on joko ehdotettava hyväksytyyn markkinakäytännön ehtojen muuttamista tai käytännön lopettamista ottaen huomioon 13 artiklassa annetut perusteet.
4. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava EAMV:lle arviointiprosessin tuloksesta, mukaan luettuna siitä, jos hyväksyty markkinakäytäntö säilytetään muutoksitta.

5. Jos toimivaltainen viranomainen ehdottaa vahvistetun hyväksytyt markkinakäytännön hyväksymistä koskevien ehtojen muuttamista, sen on noudatettava 2 artiklassa annettuja vaatimuksia.

6. Jos toimivaltainen viranomainen päättää lopettaa vahvistetun hyväksytyt markkinakäytännön, sen on julkistettava päätöksensä ja ilmoitettava siitä ja lopettamispäivästä samanaikaisesti kaikille muille toimivaltaisille viranomaisille ja EAMV:lle, jotta EAMV voi päivittää asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 9 kohdan mukaisesti julkaisemansa hyväksytyt markkinakäytäntöjen luettelon.

13 artikla

Vahvistetun hyväksytyt markkinakäytännön muuttamista tai lopettamista koskevat perusteet

Määrittäessään, lopetetaanko vahvistettu hyväksytyt markkinakäytäntö vai ehdotetaanko sen hyväksyntäehtoihin muutosta, toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon seuraavat:

- a) missä määrin hyväksytyt markkinakäytännön edunsaajat tai sitä soveltavat henkilöt ovat noudattaneet kyseisen hyväksytyt markkinakäytännön yhteydessä vahvistettuja ehtoja;
- b) missä määrin hyväksytyt markkinakäytännön edunsaajien tai sitä soveltavien henkilöiden käyttäytyminen on johtanut siihen, että jokin asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 2 kohdassa esitetystä perusteista ei enää täyty;
- c) missä määrin markkinaosapuolet eivät ole käyttäneet hyväksytyt markkinakäytäntöä jonkin ajanjakson aikana;
- d) johtaako asetuksen (EU) N:o 596/2014 13 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu merkittävä muutos markkinaolosuhteissa siihen, että jotakin hyväksytyt markkinakäytännön vahvistamisen ehdoista ei enää pystytä täyttämään tai sitä ei enää ole tarpeen täyttää, kun otetaan huomioon etenkin seuraavat:
 - i) onko hyväksytyt markkinakäytännön tavoitteesta tullut mahdoton saavuttaa;
 - ii) vaikuttaako vahvistetun hyväksytyt markkinakäytännön jatkuva käyttö haitallisesti toimivaltaisen viranomaisen valvonnan piiriin kuuluvien markkinoiden eheyteen tai tehokkuuteen;
- e) vallitseeko markkinoilla tilanne, joka kuuluu vahvistettuun hyväksytyt markkinakäytäntöön sisältyvän jonkin yleisen lopettamista koskevan säännöksen piiriin.

III LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

14 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 3 päivästä heinäkuuta 2016.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä helmikuuta 2016.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Jean-Claude JUNCKER

LIITE

Malli, jonka mukaisesti ilmoitetaan aikomuksesta vahvistaa hyväksytty markkinakäytäntö

Hyväksytty markkinakäytäntö [lisätään hyväksytyin markkinakäytännön nimi]	
Hyväksytyin markkinakäytännön ehdotettu vahvistamispäivä [lisätään päivämäärä, jona ilmoituksen tekevä toimivaltainen viranomaisena aikoo vahvistaa hyväksytyin markkinakäytännön]	
Hyväksytyin markkinakäytännön kuvaus [esimerkiksi niiden rahoitusvälineiden ja kauppapaikkojen tyyppien yksilöinti, joilla hyväksyttyä markkinakäytäntöä sovelletaan; niiden henkilöiden tyyppit, jotka voivat soveltaa hyväksyttyä markkinakäytäntöä; edunsaajien tyyppit ja ilmoitus siitä, voidaanko markkinakäytäntöä soveltaa tietyn ajanjakson ajan, ja kuvaus tilanteista tai edellytyksistä, jotka johtavat käytännön tilapäiseen keskeyttämiseen, lykkäämiseen tai lopettamiseen]	
Syyt, joiden vuoksi käytännöstä voisi aiheutua markkinoiden manipulointia [lisätään teksti]	
ARVIOINTI	
Luettelo huomioon otettavista perusteista	Toimivaltaisen viranomaiset päätelmät ja perustelut
a) Markkinoille tarjottavan läpinäkyvyyden taso	[lisätään teksti, jossa kuvataan tämän perusteen täytyminen]
b) Taso, jolla turvataan markkinavoimien toiminta sekä kysynnän ja tarjonnan moitteeton vuorovaikutus	[lisätään teksti, jossa kuvataan tämän perusteen täytyminen]
c) Vaikutus markkinoiden likviditeettiin ja tehokkuuteen	[lisätään teksti, jossa kuvataan tämän perusteen täytyminen]
d) Asianomaisten markkinoiden kaupankäyntimekanismi ja markkinaosapuolten mahdollisuus reagoida asianmukaisesti ja ajoissa kyseisen käytännön luomaan uuteen markkinatilanteeseen	[lisätään teksti, jossa kuvataan tämän perusteen täytyminen]
e) Riskit kyseessä olevaan rahoitusvälineeseen suoraan tai välillisesti liittyvien, säänneltyjen tai muiden markkinoiden luotettavuudelle unionissa	[lisätään teksti, jossa kuvataan tämän perusteen täytyminen]
f) Toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen kyseessä olevasta markkinakäytännöstä suorittamien tutkimusten tulokset, erityisesti sen osalta, rikkooko kyseessä oleva markkinakäytäntö sääntöjä tai määräyksiä, joiden tarkoituksena on markkinoiden väärinkäytön estäminen, taikka menettelytapasääntöjä riippumatta siitä, koskeeko asia asianomaisia markkinoita vai niihin suoraan tai välillisesti yhteydessä olevia markkinoita unionissa	[lisätään teksti, jossa kuvataan tämän perusteen täytyminen]
g) Asianomaisten markkinoiden rakenteelliset piirteet, muun muassa se, ovatko ne säännellyt vai ei, kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden ja markkinaosapuolten ominaisuudet sekä se, missä määrin yksityisijoittajat toimivat kyseisillä markkinoilla	[lisätään teksti, jossa kuvataan tämän perusteen täytyminen]